

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 24/20.06.19
cy

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-344 din 02.04. 2019
La nr.84 din 20 iunie 2019

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 file.

Director interimar

Lidia CHIREOGLO

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>932</u>
"04" 07	<u>2019</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/5920 din 02.07.2019

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr.273/1994; Legea nr.761/2001; Legea nr.158/2008; Legea nr.199/2010; Legea nr.155/2011; Legea nr.98/2012; Legea nr.136/2017; Legea nr.270/2018)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autori al proiectului de act normativ sunt un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, ceea ce corespunde art.102 din Constituție.

Categoria actului normativ propus este lege, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*

- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, „Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice." Mai mult ca atât, art.11 alin.(2/2) al aceleași legi prevede că „Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie".

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova la data de 20 iunie 2019, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului. Totodată, proiectul a fost remis spre efectuarea expertizei anticorupție la 21 iunie 2019, respectiv nu a fost asigurat termenul de 10 zile lucrătoare pentru recepționarea propunerilor și/sau obiecțiilor.

Astfel, în procesul de promovare a proiectului nu au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative „proiectul prevede schimbarea statutului funcțiilor de secretar general al Guvernului, secretar de stat și de șef/șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat din funcții publice în funcții de demnitate publică, precum și instituirea funcției de secretar general al ministerului, care va substitui funcția de secretar general de stat [...]".

Analizând normele elaborate s-a constatat că scopul declarat în nota informativă corespunde prevederilor propuse de proiect.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele publice, prin crearea unui climat de integritate și imparțialitate pentru funcția publică. Astfel, scopul proiectului rezidă în protejarea statutul funcției publice la nivel național.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului

normativ;

b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;

c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Cu referire la datele din nota informativă, constatăm că aceasta corespunde parțial cerințelor statuate la art.30 din Legea nr.100/2017. Astfel, nota se axează, în mare parte, pe descrierea scopului propus și a principalelor prevederi, ceea ce reprezintă un element important, însă se recomandă autorului de a completa nota informativă cu date suplimentare conform cerințelor sus-statuete, în speță la capitolul modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Deși, autorul nu a făcut careva referiri în nota informativă în ceea ce privește argumentarea economico-financiară, în urma analizei prevederilor propuse, se constată că implementarea acestuia pot presupune cheltuieli financiare suplimentare, în speță ce vizează salarizarea secretarului general al Guvernului, secretarilor de stat și altor subiecți odată cu schimbarea statutului acestora. Astfel, recomandăm autorului de a completa nota informativă cu date suplimentare ce ar argumenta proiectul sub aspectul economic-financiar.

La fel, în cazul în care autorul constată că modificările propuse se încadrează în limita bugetului de stat pentru anul 2019, acest fapt ar trebui redat expres în notă, pentru a acorda întregului proiect o transparență și claritate în procesul promovării.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "*textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile

acestui cu reglementările altor acte normative în vigoare. Totodată, atenționăm asupra necesității respectării perioadei de tranziție, în ceea ce privește schimbarea statutului unor funcții cu respectarea termenului de preavizare și a altor garanții stabilite de Legea nr.158/2008.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prin proiect se reglementează direct statutul și activitatea unor agenți publici, în special se propune modificarea statutului secretarului general al Guvernului, secretarilor de stat, șefilor și șefilor adjuncți ai oficiilor teritoriale a Cancelariei de Stat, precum și instituirea funcției de secretar general al ministerului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este o inițiativă legislativă a unui grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova care are drept scop schimbarea statutului funcțiilor de secretar general al Guvernului, secretar de stat și de șef/șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat din funcții publice în funcții de demnitate publică, precum și instituirea funcției de secretar general al ministerului, care va substitui funcția de secretar general de stat.

Analizând proiectul supus expertizei s-a constatat că autorul nu a respectat toate cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional.

Prevederile proiectului corespund cu scopul declarat de către autor în nota de argumentare. Totodată, atenționăm asupra necesității completării notei informative, în special la capitolul fundamentarea economică-financiară. La fel, recomandăm, la aplicare să se țină cont de perioada de tranziție în ceea ce privește schimbarea statutului unor funcții, în special să se respecte termenul de preavizare, precum și alte garanții reglementate de Legea nr.158/2008.

În normele supuse expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

02.07.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina DIACENCO, Inspector principal

